פניות למעפילי 'אקסודוס 1947' שגורשו לגרמניה

ערך: צבי בן-צור

להלן פניית היישוב היהודי בארץ ישראל למעפילי 'אקסודוס 1947'. המסמך המקורי, שנכתב באידיש ותורגם לעברית, נמסר לאתר באדיבות היילי, בתו של לני שקלר, מח"לניק ששירת באוניה. 'המוסד לעליה ב' הבטיח למעפילים, שהוחזרו ע"י הבריטים לגרמניה, להעלותם ארצה. רובם אכן עלו, בדרכים חוקיות וחוקיות פחות (דרך עליה ד', עם מסמכים מזויפים), עוד לפני סיום המנדט הבריטי:

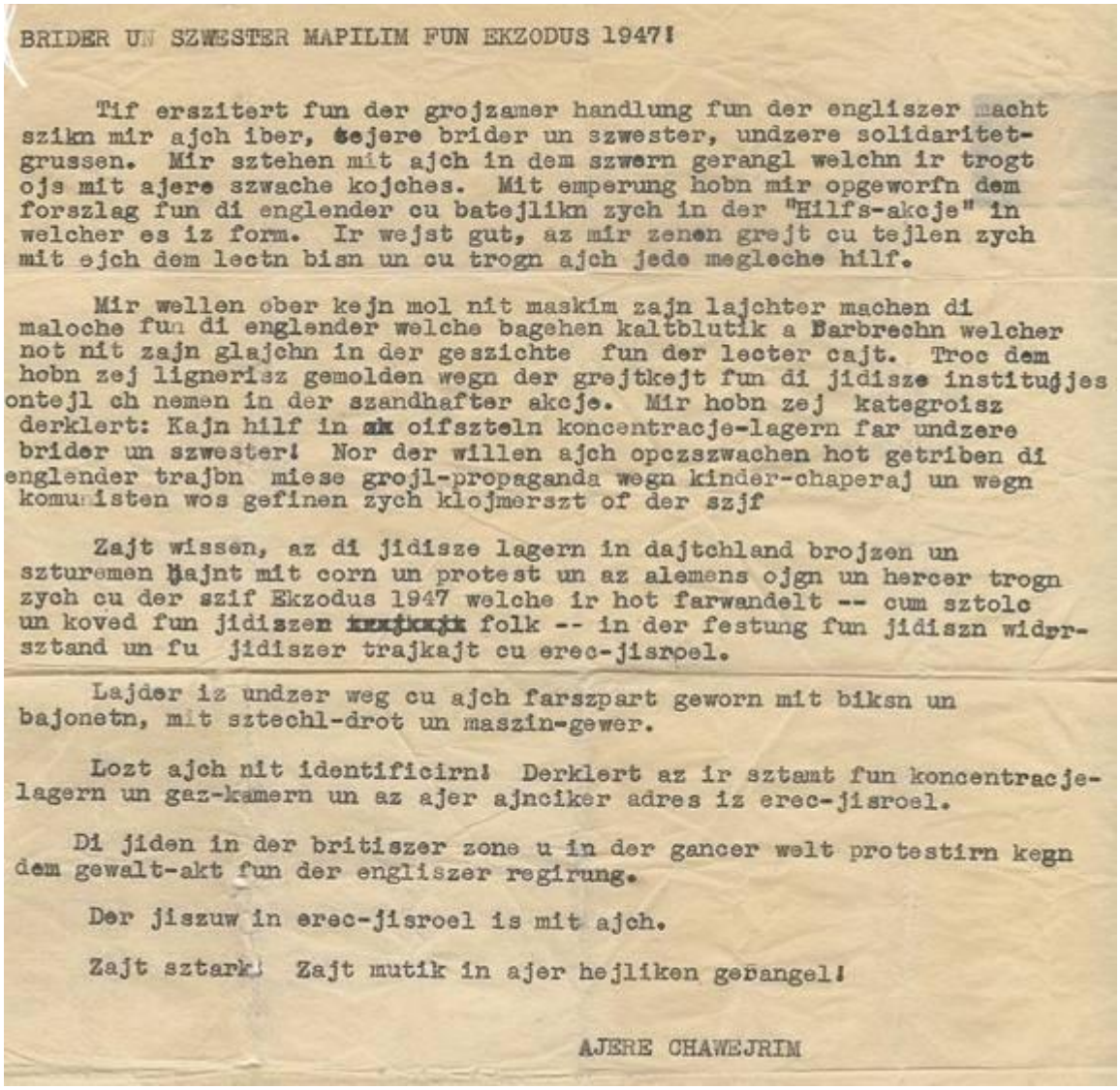

BRIDER UN SZWESTER MAPILIM FUN EKZODUS 1947!

Tif erszitert fun der grojzamer handlung fun der engliszer macht szikn mir ajch iber, tejere brider un szwester, undzere solidaritet-grussen. Mir sztehen mit ajch in dem szwern gerangl welchn ir trogt ojs mit ajere szwache kojches. Mit emperung hobn mir opgeworfn dem forszlag fun di englender cu batejlikn zych in der "Hilfs-akcje" in welcher es iz form. Ir wejst gut, az mir zenen grejt cu tejlen zych mit ejch dem lectn bisn un cu trogn ajch jede megleche hilf.

Mir wellen ober kejn mol nit maskim zajn lajchter machen di maloche fun di englender welche bagehen kaltblutik a Barbrechn welcher not nit zajn glajchn in der geszichte fun der lecter cajt. Troc dem hobn zej ligneriesz gemolden wegn der grejtkejt fun di jidisze institucjes ontejl ch nemen in der szandhafter akcje. Mir hobn zej kategroisz derklert: Kajn hilf in ~~ak~~ oifsztoln koncentracje-lagern far undzere brider un szwester! Nor der willen ajch opczszwachen hot getriben di englender trajbn miese grojl-propaganda wegn kinder-chaperaj un wegn komunisten wos gefinen zych klojmerszt of der szjf

Zajt wissen, az di jidisze lagern in dajtchland brojzen un szturemen ~~h~~ajnt mit corn un protest un az alemens ojgn un hercer trogn zych cu der szif Ekzodus 1947 welche ir hot farwandelt -- cum sztolc un koved fun jidiszen ~~xxxjxxxjx~~ folk -- in der festung fun jidiszn widrr-sztand un fu jidiszer trajkajt cu erec-jisrpel.

Lajder iz undzer weg cu ajch farszpart geworn mit biksn un bajonetn, mit sztechl-drot un maszin-gewer.

Lozt ajch nit identificirn! Derklert az ir sztamt fun koncentracje-lagern un gaz-kamern un az ajer ajnciker adres iz erec-jisroel.

Di jiden in der britiszer zone u in der gancer welt protestirn kegn dem gewalt-akt fun der engliszer regirung.

Der jiszuw in erec-jisroel is mit ajch.

Zajt sztark! Zajt mutik in ajer hejliken gerangel!

AJERE CHAWEJRIM

תרגום פניית הישוב היהודי בארץ-ישראל:

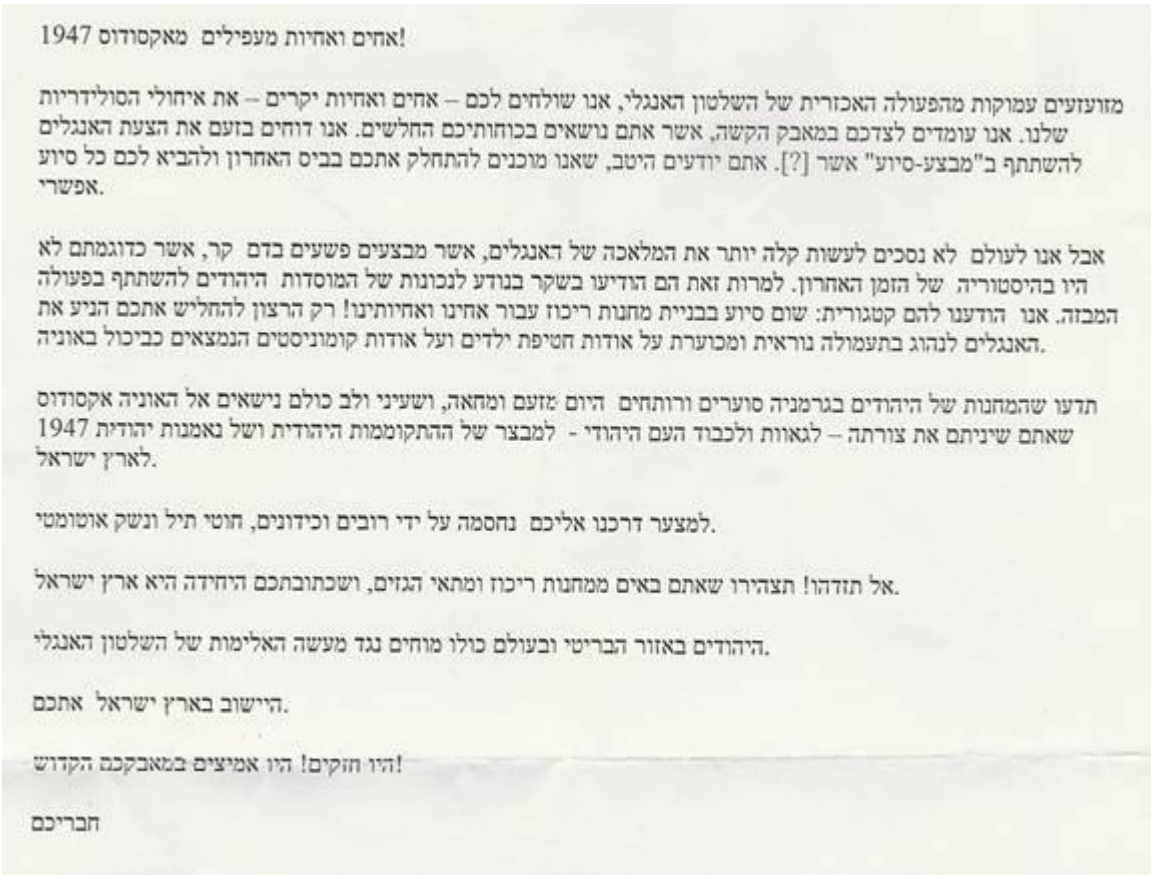

אחים ואחיות מעפילים מאקסודוס 1947!

מזועזעים עמוקות מהפעולה האכזרית של השלטון האנגלי, אנו שולחים לכם – אחים ואחיות יקרים – את איחולי הסולידריות שלנו. אנו עומדים לצדכם במאבק הקשה, אשר אתם נושאים בכוחותיכם החלשים. אנו דוחים בזעם את הצעת האנגלים להשתתף ב"מבצע-סיוע" אשר [?]. אתם יודעים היטב, שאנו מוכנים להתחלק אתכם בביס האחרון ולהביא לכם כל סיוע אפשרי.

אבל אנו לעולם לא נסכים לעשות קלה יותר את המלאכה של האנגלים, אשר מבצעים פשעים בדם קר, אשר כדוגמתם לא היו בהיסטוריה של הזמן האחרון. למרות זאת הם הודיעו בשקר בנודע לנכונות של המוסדות היהודים להשתתף בפעולה המבזה. אנו הודענו להם קטגורית: שום סיוע בבניית מחנות ריכוז עבור אחינו ואחיותינו! רק הרצון להחליש אתכם הניע את האנגלים לנהוג בתעמולה נוראית ומכוערת על אודות חטיפת ילדים ועל אודות קומוניסטים הנמצאים כביכול באוניה.

תדעו שהמחנות של היהודים בגרמניה סוערים ורותחים היום מזעם ומחאה, ושעיניי ולב כולם נישאים אל האוניה אקסודוס 1947 שאתם שיניתם את צורתה – לגאוות ולכבוד העם היהודי - למבצר של ההתקוממות היהודית ושל נאמנות יהודית לארץ ישראל.

למצער דרכנו אליכם נחסמה על ידי רובים וכידונים, חוטי תיל ונשק אוטומטי.

אל תזדהו! תצהירו שאתם באים ממחנות ריכוז ומתאי הגזים, ושכתובתכם היחידה היא ארץ ישראל.

היהודים באזור הבריטי ובעולם כולו מוחים נגד מעשה האלימות של השלטון האנגלי.

היישוב בארץ ישראל אתכם.

היו חזקים! היו אמיצים במאבקכם הקדוש!

חבריכם

בתרגום לאנגלית (ע"י אריה מלכין):

"Sisters and Brothers, Ma'apilim of the Exodus 1947"

"We are shocked by the cruel actions of the British Government. We send you, our dear brothers and sisters – our deepest expressions of solidarity with you. We stand at your side in this difficult struggle; a struggle that you are carrying on with the remainder of your strength. We angrily refuse the hypocritical offer of help of the English. You are well aware that we are ready to divide with you whatever we have left to eat and to give you every manner of help possible.

However, we shall never agree to make the job of the English easier for them. They have undertaken this travesty in cold blood. There is no other example of such a crime in recent history. They have brazenly lied and said that the Jewish Organizations are ready and willing to help them do their dirty work.

We declare categorically: We will not help in building concentration camps for our brothers and sisters! They only say this in order to weaken your determination to resist. How could

the English stoop so low as to say that we are kidnapping children? How could they spread such false rumors about Communists among the Ma'apilim on the ship?

The Jews in the camps in Germany are in turmoil of anger and protest. All eyes are turned upon you now. You, the Ma'apilim of the Exodus have brought pride and honor to the Jewish Nation everywhere. You are the symbol of Jewish rebellion and loyalty in 1947 to the Land of Israel!

We cannot reach you now because our road is blocked by guns and bayonets, by barbed wire and machine guns; but we reach out to you.

Do not identify yourselves! Declare that you come from the Extermination Camps and the Gas Chambers and your only address is the Land of Israel!

Jews all over the world are with you in protest against the brutal acts of the British Government!

The Jewish Yishuv in the Land of Israel stands solidly by your side!

Be strong and be brave!

Your Comrades".

פנייה בריטית למעפילי 'אקסודוס 47' לפני גירושם לצרפת ומשם לגרמניה

הפנייה נמסרה למעפילים לפני העלאתם ל-3 אוניות הגירוש בנמל חיפה. המעפילים הוטעו לחשוב שהם יובלו לקפריסין בשעה שהמדיניות הבריטית שונתה והם החליטו להחזירם לארץ המוצא, במקרה זה, לצרפת.
המסמך נכתב בשפות עברית, אידיש, גרמנית ורומנית.

"אנו מצטערים שלא תוכלו לעלות לחופי פלסטינה ותצטרכו לנסוע באוניה אחרת לקפריסין ולחכות שם לתורכם לחזור הנה.
קחו את כל חפציכם איתכם ! שימו תווים עם שמכם עליהם !
חפציכם יילקחו מכם ויבדקו ע"י חיילים ויוחזרו לכם בקפריסין. תורשו להשאיר בידיכם את צילומי משפחתכם וכן כסף. החזיקו אותם לחוד מכל יתר ניירותיכם, ספריכם ותעודותיכם.
תורשו להשאיר בידיכם גם את מצלמותיכם, אך אלו צריכות להיות פתוחות וכל הסרטים שבידיכם יבדקו.
אתם יכולים לכתוב מכתבים לקרוביכם וחבריכם בפלסטינה (א"י). מסרו אותם לאחד החיילים על הרציף. הם ... ישלחו".